

56. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ МИТНИХ ЕКСПЕРТИЗ

I. Сугак

Національний університет харчових технологій

Митна експертиза — це спеціальне науково-практичне дослідження, яке проводиться експертом з метою вирішення задач митної справи.

При здійсненні експертизи в митній справі вирішується цілий комплекс загальних задач фіскального, контрольного, економічного, правоохоронного, статистичного і захисного характеру.

Експертиза проводиться експертами митних лабораторій та інших установ або окремими спеціалістами, які призначаються посадовою особою митного органу, в провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил [1].

Об'єктами є матеріалізовані джерела інформації:

➤ товари і предмети, що переміщуються через кордон, а також їх проби, відібрані для дослідження;

➤ об'єкти контрабанди і порушення митних правил;

➤ товаросупровідні документи (митні, нормативні, фінансові), що використовують при митному оформленні і контролі.

Предметом митної експертизи є загальні проблеми митної справи та конкретні факти та обставини процедури митного контролю.

Митні експертизи включають: матеріалознавчі, ідентифікаційні, хімічні, сортифікаційні, технологічні, товарознавчі, екологічні, мистецтвознавчі, сертифікаційні, вартісні, оцінні, гемологічні, техніко-криміналістичні і інші види.

Експертизи пов'язані з трьома видами діяльності митних органів: митне оформлення і митний контроль, розслідування і розгляд справ про порушення і злочини в митній справі, реалізація конфіскованих і обернених іншими способами у федеральну власність товарів.

Угрупування видів митних експертиз залежно від напряму діяльності митних органів включає три класи [3]:

➤ товарознавчі;

➤ судові (криміналістичні);

➤ оцінні.

Ідентифікаційна експертиза проводиться з метою визначення приналежності товару до однорідної групи товарів або до контрольованого переліку товарів, встановлення індивідуальних ознак товару, відповідності товару зазначеним якісним характеристикам і технічному опису.

Хімічна експертиза проводиться з метою визначення хімічного складу, кількісного співвідношення різних хімічних сполук, спрямованого на дослідження об'єкта.

Технологічна експертиза проводиться з метою визначення можливості надання товару митного режиму переробки на (поза) митній території України і під митним контролем.

Сертифікаційна експертиза проводиться з метою визначення якісних характеристик товару.

Матеріалознавча експертиза проводиться з метою визначення належності товару до конкретного класу речовин, виробів або матеріалів.

Товарознавча вартісна експертиза проводиться з метою визначення вартості товару на підставі його якісних показників, основних властивостей та факторів.

Оцінна експертиза проводиться з метою визначення споживчої вартості товарів.

Екологічна експертиза проводиться з метою визначення можливості ввезення/вивезення товару або надання товару конкретного митного режиму.

Мінералогічна (гемологічна) експертиза проводиться з метою визначення природи дорогоцінного каміння, категорії його якості і вартості.

Криміналістична експертиза проводиться з метою визначення автентичності митних та інших документів, що мають значення під час проведення митного контролю, цінних паперів, а також митних засобів ідентифікації.

Мистецтвознавча експертиза проводиться з метою визначення історичної, художньо-культурної, наукової значущості витворів мистецтва і предметів антикваріату [1].

Експертиза призначається, якщо для з'ясування питань, що виникають у справі про порушення митних правил, виникла потреба у спеціальних знаннях з окремих галузей науки, техніки, мистецтва, релігії тощо. Зазначена експертиза не є судовою експертизою.

Експертиза проводиться експертами спеціалізованого органу з питань експертизи та досліджень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, його відокремлених підрозділів та інших установ або окремими спеціалістами, які призначаються посадовою особою органу доходів і зборів, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил. Особа, щодо якої порушено зазначену справу, має право на проведення за її рахунок незалежної експертизи.

Поставлені перед експертом питання та його висновок не повинні виходити за межі спеціальних знань експерта. Експерт надає висновок у письмовій формі від свого імені. У висновку викладаються суть проведеної ним експертизи та обґрунтування відповіді на поставлені запитання [2, ст. 515].

Визнавши за необхідне проведення експертизи, посадова особа органу доходів і зборів, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, виносить постанову, у якій визначаються підстави для призначення експертизи, прізвище експерта або найменування спеціалізованого органу з питань експертизи та досліджень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, його відокремленого підрозділу чи іншої відповідної установи, в якій має проводитися експертиза. У цій же постанові ставляться конкретні питання, які мають бути вирішені під час проведення експертизи, а також визначаються матеріали, що передаються у розпорядження експерта [2, ст. 516].

ЛІТЕРАТУРА

1. Малигіна В.Д. Основи експертизи продовольчих товарів. / Малигіна В.Д., Титаренко Л.Д.: Навч. пос. — К.: Кондор, 2009. — 296 с.
2. Митний кодекс України, ВРУ.: Редакція від 27.09.2014.
3. Знайтовар.ru. Товароведение и экспертиза товаров [Электронный ресурс]. — Режим доступу: www.znaytovar.ru.

Науковий керівник — О.В. Шереметинська.